

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.007.57

**Inventaris van het archief van mr. G.J.C. Schneither
[levensjaren 1795-1877], 1788-1835**

M. Burnier

Nationaal Archief, Den Haag 1915

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Gouverneur-Generaal.....	11
B. Oost-Indië in het algemeen.....	12
I. Algemeen bestuur.....	12
II. Inlandsch bestuur.....	12
III. Personeel.....	12
IV. Justitie.....	12
V. Militaire zaken.....	13
VI. Handel, Cultures, Industrie.....	13
VII. Financiën.....	14
VIII. Muntwezen.....	16
IX. Belastingen.....	16
X. Slavernij.....	16
XI. Verschillende onderwerpen.....	16
C. Districten van Oost-Indië.....	18
I. Java en Madoera in het algemeen.....	18
II. Batavia.....	19
III. Andere gedeelten van Java en Madoera.....	20
IV. Buitenbezittingen.....	21
D. Betrekkingen met China, Japan en Perzië.....	24
E. Varia.....	25

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 057 G.J.C. Schneither

Archiefbloknummer:

C22112

Omvang:

138 inventarisnummer(s)9,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale, geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Schneither, Gérard Jan Chrétien (1795-1877)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Gérard Jan Chrétien Schneither (1795-1877) was o.a. particulier secretaris van Gouverneur-Generaal Van der Cappellen in Nederlands-Indië, en lid van het Hoog Gerechtshof aldaar. Na aankomst in Nederland werd hij benoemd tot raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Gelderland. Een groot deel van de stukken uit dit archief behoorde oorspronkelijk toe aan Gouverneur-Generaal Van der Cappellen. De meeste stukken zijn afschriften van de in de Indische Gouvernementsarchieven aanwezige exemplaren en hebben betrekking op belangrijke maatregelen van bestuur en gebeurtenissen in Nederlandsch-Indië.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 057 G.J.C. Schneither, nummer toegang 2.21.007.57, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Schneither, 2.21.007.57, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Gérard Jan Chrétien Schneither werd in 1795 te Leiden geboren. In 1819 als ambtenaar der derde klasse naar Nederlandsch-Indië uitgezonden, werd hij in 1821 tot hoofdcommies ter algemeene secretarie te Batavia aangesteld. In hetzelfde jaar volgde zijn benoeming tot particulier secretaris van den Gouverneur-Generaal, baron Van der Capellen, welk ambt hij tot diens aftreden in 1826 bekleedde. Van 1828 tot 1829 was Schneither lid van het Hoog Gerechtshof te Batavia, in 1832 keerde hij naar Nederland terug, waar hij in 1839 tot raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Gelderland werd benoemd. Hij overleed te Arnhem in 1877.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Deze collectie werd in 1878 door het Departement van Koloniën door bemiddeling van den boekhandelaar Nijhoff van de erfgenamen van wijlen den heer G. J. Chr. Schneither aangekocht.

In 1915 werd de verzameling naar het Algemeen Rijksarchief overgebracht.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Bovengenoemde verzameling bepaalt zich hoofdzakelijk tot het tijdvak 1816-1826, dus tot het bestuur van Commisarissen-Generaal en vooral van baron Van der Cappellen, tot wiens particulier archief bovengenoemde stukken dan ook voor het merendeel behoord schijnen te hebben. (Vele zijn aan den bovenkant gemerkt "Van der Capellen".)

De meeste stukken zijn afschriften van de in de Indische Gouvernementsarchieven aanwezige exemplaren en hebben betrekking op belangrijke maatregelen van bestuur en gebeurtenissen in Nederlandsch-Indië. Origineelen treft men weinig aan: waar deze aanwezig zijn, is dit in den hierachter volgenden inventaris vermeld.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

In 1915 werd de verzameling naar het Algemeen Rijksarchief overgebracht en een nieuwe inventaris opgemaakt, die hierachter volgt. Daarin wordt bij elk nummer verwezen naar dat van den ouden inventaris, die zelf als slot onder n°. 137 is vermeld. Waar stukken, op den ouden inventaris voorkomende, niet werden gevonden, is dit daar op de desbetreffende plaats aangeteekend. Bovendien waren nog verschillende stukken aanwezig die noch op den ouden inventaris, noch op de daaraan toegevoegde lijst werden genoemd; waar zulks het geval was, is het steeds vermeld.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDDELEN****A. GOUVERNEUR-GENERAAL.**

1	Brief aan den Gouverneur-Generaal met gelukwenschen bij zijne benoeming. (Origineel.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1816	1 stuk
2	Dankbetuiging van Britsche kooplieden en inwoners van Batavia aan den Gouverneur-Generaal voor de welwillendheid, waarmede hij hen steeds behandeld heeft, in verband met den anoniemen, onwaren brief in "the Evening Mail" van 1818. (Origineel.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1819	1 stuk
3	Dagorder en publicatie van den Gouverneur-Generaal ter gelegenheid van het nederleggen van zijn ambt. (Gedrukt.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1826	2 stuks
4	Brieven aan den gewezen Gouverneur-Generaal over zijne particuliere belangen en den toestand in Nederlandsch-Indië na zijn vertrek. (Origineelen.). (In ouden inventaris niet beschreven.)
1828-1829	2 stuks

B. OOST-INDIË IN HET ALGEMEEN.**I. ALGEMEEN BESTUUR.**

- 5 Korte inhoud der missiven (openbaar en geheim) van Commissarissen-Generaal aan het Departement van Koloniën. (Oude inv., no. 29a sub 35.)
1816-1819 1 band
- 6 Korte inhoud der missiven van den Gouverneur-Generaal aan het Departement van Koloniën. (Oude inv., no. 29a sub 36.)
1816-1825 1 band
- 7 Korte inhoud der geheime missiven van den Gouverneur-Generaal aan het Departement van Koloniën. (Oude inv., no. 29a sub 34.)
1819-1825 1 band
- 8 Agenda van de resolutiën van den Gouverneur-Generaal, in rade genomen. (Oude inv., no. 29a sub 37.)
1825 Juli 12-December 31 1 band

II. INLANDSCH BESTUUR.

- 9 Stukken betreffende het inlandsche bestuur. (Oude inv., no. 8).
1811-1824 1 dossier
Inhoud: Missive aan de Commissarissen-Generaal betreffende de inkomsten der regenten; rapport omtrent de verplichtingen, rangen en titels der regenten; instructie voor den secretaris der inlandsche zaken; missiven aan en contracten met inlandsche vorsten; eenige Maleische brieven.

III. PERSONEEL.

- 10 Stukken betreffende de delegatie van tractementen van ambtenaren en officieren naar Holland. (Oude inv., no. 29 sub 3.)
1819 1 stuk
- 11 Nota betreffende de tractementen en pensioenen van inlandsche ambtenaren. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1820 1 omslag
- 12 Brieven van den inspecteur aan den hoofdinspecteur van financiën te Batavia betreffende de werkzaamheden van eerstgenoemde en het beleid der residenten, assistent-residenten en opzieners der landelijke inkomsten. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1820-1822
- 13 Stukken betreffende het weduwen- en weezenfonds voor civiele ambtenaren, de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmacht in Oost-Indië en het fonds voor verhoogde pensioenen voor die officieren. (Oude inv., no. 28.)
1816-1825 1 dossier
Hierin een officieele duplicaatbrief met bijlage van den Minister Elout aan den Gouverneur-Generaal.

IV. JUSTITIE.

- 14 Stukken betreffende de justitie. (Oude inv., no. 9.)

1810-1824 1 dossier
Inhoud: Missiven en rapporten tot vereenvoudiging der rechtspleging over de inlanders; het daarstellen van inlandsche rechtbanken te Batavia, Samarang en Soerabaja; stukken in zake de bedienden der justitie Mochtar c. s., buiten vonnis op last van den Gouverneur-Generaal terechtgesteld.

V. MILITAIRE ZAKEN.

- 15 Brieven van den luitenant-kolonel Holgard aan den Gouverneur-Generaal betreffende het civiele en militaire bouwdepartement met bijlagen. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1822 1 bundel
- 16 Stukken betreffende de koloniale marine. (Oude inv., no. 13.)
1822-1826 1 dossier
Ontbreekt
- 17 Brief van den Panumbahan Sjarief Mohammed van Blitoeng aan den Luitenant-Generaal De Kock over zijn ontmoetingen met de zeeroovers en het gebeurde te Blittoeng. (Origineel en translaat.) (Oude inv., no. 29a sub 43.)
1825 2 stuks

VI. HANDEL, CULTURES, INDUSTRIE.

- 18 Overzicht van den handel tusschen Bengalen en den Oosterschen Archipel van 1813 tot 1822 en van het eiland Java met Bengalen, de kust van Coromandel en Engeland. (Oude inv., no. 29a sub 17.)
1822 1 stuk
- 19 Stukken betreffende de Nederlandsche lijnwaden. (Oude inv., no. 15.)
1822-1824 1 dossier
- 20 Brief van den Directeur der inkomende en uitgaande rechten Wapper Melis aan den Gouverneur-Generaal over het Malivasche opium en de Nederlandsche lijnwaden. Origineel met bijlage. (Oude inv., no. 29a sub 13.)
1823 1 omslag
- 21 Stukken betreffende de Nederlandsche Handelsmaatschappij. (Oude inv., no. 5.)
1824 1 dossier
Inhoud: Artikelen van overeenkomst voor de Nederlandsche Handelsmaatschappij (gedrukt), missiven van den Raad van Indië De Muntinghe aan der Secretaris van Staat De Mey van Streefkerk, dd. 17 Februari 1824 en 28 April 1824, memorie van den Raad van Indië De Muntinghe aan den Koning.
- 22 Getuigenverhoor van verschillende personen, gehouden voor de commissie voor buitenlandschen handel over de beteekenis van de Oostindische eilanden voor de buitenlandsche, vooral de Engelsche markt. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1821 1 omslag
- 23 Brief van de hoofden van verschillende Engelsche handelshuizen aan Viscount Castlereagh, secretaris van het Departement van Buitenlandsche Zaken te Londen, betreffende de behartiging der belangen van het pas opgerichte Engelsche etablissement op het eiland Singapore en het daarop ontvangen antwoord. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1820 1 stuk

- 24** Memorie betreffende de beginselen, die tot grondslag van het stelsel van cultures dienen te worden gelegd. (Oude inv., no. 29 sub 7.)
1830 1 stuk
- 25-27** Stukken betreffende de koffiecultuur.
1806-1832 2 dossiers en 1 bundel
- 25** Stukken betreffende de koffieteelt op Java. (Oude inv., nos. 29a sub 5, 14 en 15.) 1806-1832, 1 bundel
- 26** Stukken betreffende de koffiecultuur in de landen, waar het monopolie bestaat. (Oude inv., no. 11.) 1818-1825, 1 dossier
- 27** Stukken betreffende de verhuuring der koffietuinen en de landrente op Java. (Oude inv., no. 11.) 1817-1823, 1 dossier
- 28** Brief van het Algemeen Departement te Buitenzorg aan Raffles, houdende, dat de koffie niet meer te Batavia afgeleverd behoeft te worden, maar de verzending in het vervolg ook van Buitenzorg of Indramajoe mag geschieden. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1815 1 stuk
- 29** Brief van den President der Algemeene Rekenkamer Baud aan den Gouverneur-Generaal betreffende de knoeierijen, plaats gehad hebbende bij de verzending van koffie van Indramajoe naar Europa. (Origineel.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1821 1 stuk
- 30** Rapport, inhoudende, dat de uitvoer van koffie naar Nederland alleen toegestaan moet worden aan schepen, in Nederland thuis behorende. (Origineel.) (Oude inv., no. 29a sub .)
1823 1 stuk
- 31** Stukken betreffende de fabricage van indigo. (Oude inv., no. 6.)
1823-1824 1 dossier
Inhoud: Resolutiën en missive, waarin voor den heer Louis Petel een voorschot wordt gevraagd tot oprichting van eene indigofabriek in Pekalongan.

VII. FINANCIËN.

- 32-38** Staatsrekeningen. (Oude inv., no. 4a sub 8.)
1816-1822 7 banden
- 32** 1816
- 33** 1817
- 34** 1818
- 35** 1819
- 36** 1820
- 37** 1821 (authentiek afschrift).
- 38** 1822 (authentiek afschrift).
- 39-45** Administratieve rekeningen van ontvangsten en uitgaven. (Oude inv., no. 4a sub 8.)
1816-1822 7 banden
- 39** 1816
- 40** 1817
- 41** 1818
- 42** 1819
- 43** 1820

-
44	1821 (authentiek afschrift).	
45	1822 (authentiek afschrift).	
46	Stukken betreffende de Oostindische kas in Nederland. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1816-1823	1 omslag
47	Uitkomsten van het beheer der financiën. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1816-1825	1 band
48	Lijst van verantwoordingstukken der financiën. (Authentiek afschrift.) (Oude inv., no. 4a sub 8.)
1816-1825	1 omslag
49	Vergelijking der balansen of aantooning van bezittingen en schulden van ieder dienstjaar. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1817-1824	1 stuk
50	Stukken betreffende de inkomsten en lasten. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1817-1825
Band I behandelt Nederlandsch-Indië in het algemeen, de volgende banden de verschillende afdelingen, elke afzonderlijk.	10 banden in eene portefeuille
51	Stukken betreffende den financiëleen toestand. (Oude inv., no. 4.)
1817-1827
Inhoud: Nota's en rapporten, waaronder het secreet rapport van de commissie, benoemd bij secreet besluit d.d. 27 November 1822 aan den Gouverneur-Generaal (origineel), resolutiën, besluiten, missiven van den Gouverneur-Generaal aan den Minister o. a. over de begrotingen, eenige particuliere brieven aan den Gouverneur-Generaal inhoudende middelen tot verbetering van den financiëleen toestand (origineel) en andere stukken.	1 dossier
52	Stukken betreffende de algemeene boekhouding van het Gouvernement. (Oude inv., no. 1.)
1818-1825	1 dossier
53	Memorie van aanmerkingen behelzende de gronden, waarop de inkomsten voor het jaar 1819 zijn berekend. (Origineel.) (Oude inv., no. 29a sub 3.)
1819	1 stuk
54	Nota betreffende eene vordering van de Deensch-Aziatische Compagnie ten laste van het Oostindisch bestuur. (Oude inv., no. 29 sub 6.)
1822	1 stuk
55	Voorloopig overzicht der inkomsten en uitgaven. (Authentiek afschrift.) (Oude inv., no. 4a sub 8.)
1823-1824	1 omslag
56	Voorloopige balans der bezittingen. Met bijlagen. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1823-1824	1 omslag
57	Staatkundige en financiëlee bedenkingen op de begrooting van inkomsten en uitgaven voor 1825. Met bijlage. (Oude inv., no. 29a sub 2.)	2 stukken

- 58-59 Lijst van vaste posten der verschillende residentiën voor 1826. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1 dossier in 2 portefeuilles
- 58 Residentiën van Java.
59 Buitenbezittingen.
- 60 Stukken betreffende de opheldering en toelichting van het verschil tusschen den staat der Indische financiën aan het einde van 1825 en dien van 1828, afkomstig van de Generale Directie van financiën. (Oude inv., no. 29a sub 31).
1829 1 bundel
- 61 "Noodzakelijke toelichting van eenige zoogenaamde finantieële maatregelen van den Nederlandschen Commissaris-Generaal in Oost-Indië Du Bus de Gisignies." (Gedrukt.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1829 1 band
- VIII. MUNTWEZEN.**
- 62 Stukken betreffende het muntwezen. (Gedeeltelijk oude inv., no. 18.)
1816-1825 1 dossier
Inhoud: Brieven, waaronder verschillende origineele, aan den Gouverneur-Generaal, memories, nota's en andere stukken.
- 63 Lijst met opgave der waarde van het Indische geld, ouden stijl. (In ouden inventaris niet beschreven.)
(c. 1820) 1 stuk
- IX. BELASTINGEN.**
- 64 Stukken betreffende de inkomende en uitgaande rechten. (Oude inv., nos. 7 en 29a sub 10-12.)
1817-1826 1 bundel
Inhoud: Besluit van den Gouverneur-Generaal, bepalend het inkomend recht op opium, publicaties en rapporten van den Directeur en adjunct-Directeur der inkomende en uitgaande rechten, nota van den Raad van Indië De Graaf, reglement wegens het recht van entrepôt van aangevoerde goederen, nota van den heer De Muntinghe betreffende de malversatiën aan het Departement van in- en uitgaande rechten (origineel) en andere stukken.
- 65 Nota betreffende het invoeren van een recht van patent. (Oude inv., no. 29a sub 8.)
(c. 1821) 1 stuk
- X. SLAVERNIJ.**
- 66 Stukken betreffende verlichting en zoo mogelijk afschaffing der slavernij. (Oude inv., no. 23.)
1817-1825 1 dossier
Bij de wet van 7 Mei 1859, Indisch Staatsblad no. 46, werd de slavernij afgeschaft.
- XI. VERSCHILLENDE ONDERWERPEN.**
- 67 Papieren afkomstig van den oud-Gouverneur-Generaal Daendels. (Oude inv., no. 29a sub 16.)
1815 1 bundel

Inhoud: Aanmerkingen op het regeeringsreglement voor de Oostindische koloniën, voordracht aan den Koning over den handel op de Oostindische bezittingen, plan van associatie tot oprichting van een etablissement van culture in Oost-Indië, project aflossing der schulden op Java en andere stukken.

C. DISTRICTEN VAN OOST-INDIË.**I. JAVA EN MADOERA IN HET ALGEMEEN.**

- 68** Stukken betreffende het monopolie van zout op Java en Madoera. (Oude inv., no. 30.)
1824-1826 1 dossier
- 69** Voorloopig overzicht der inkomsten en lasten op Java en Madoera. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1825 1 omslag
- 70** Staatrekening, staat der baten en lasten en balans der 1ste afdeeling van Java en Madoera. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1828 1 omslag
- 71** Stukken betreffende de inlandsche vorsten en bevolking van Java. (Oude inv., no. 29a sub 22-28.)
1788-1828 1 bundel
Inhoud: Verschillende contracten tusschen de N. O. I. Compagnie of de Engelsche regeering en de inlandsche vorsten, twee missiven van den eersten resident aan het hof van Djokjokarta aan den Gouverneur van Java's N. O. Kust over de financiën van den sultan van Djokjokarta en andere stukken.
- 72** Stukken betreffende de particuliere landen op Java. (Oude inv., no. 20.)
1795-1821 1 dossier
inhoud: Rapporten over den toestand der ingezetenen der Omme- en Bovenlanden, den afstand van Buitenzorg en Campong Baroe, het monopolie van koffie.
- 73** Stukken betreffende de provisioneele organisatie van het bestuur van Java. (Oude inv., no. 19.)
1816-1817 1 dossier
19 Augustus 1816 had de overneming van Java van het Engelsch bestuur plaats.
- 74** Stukken betreffende de verhuring der landerijen, aanslag en invordering der landrenten, landelijke inkomsten en metingen van landerijen op Java. (Oude inv., no. 14.)
1817-1826 1 dossier
- 75** Stukken betreffende het onderwijs op Java. (Oude inv., no. 22.)
1818-1819 1 dossier
- 76** Kort overzicht van den invoer op Java, overeenkomstig de lijsten, door de ontvangers der inkomende rechten opgemaakt. (Origineel.) (Oude inv., no. 29a sub 9.)
1819 1 stuk
- 77** Missive, ter hand gesteld aan den resident van Soerabaja, aangaande een verwacht oproer op Java en de onderwerping van Bali. (Origineel en translaat.) (Oude inv., no. 29a sub 44.)
1822 2 stukken
Geschreven in het Javaansch, waarschijnlijk afkomstig van den sultan van Madoera.
- 78** Stukken betreffende den handel en de vooruitzichten van Java, met staten van in-

- en uitvoer van dat eiland. (Oude inv., no. 29a sub 6).
1822 1 lias
- 79** Project-instructie voor de commissie, belast met het verkoopen van de erven, in een dessa gelegen, aan Javanen. Met inleiding. (Oude inv., no. 29.)
(c. 1823) 1 stuk
- 80** Stukken betreffende een voorstel tot wijziging en uitbreiding van het reglement van 28 Augustus 1818 omtrent de aankomst en het verblijf van personen op Java en het grondbezit voor Europeanen aldaar. (Oude inv., no. 12.)
1823-1825 1 dossier
Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 26 November 1822 werd hiertoe eene commissie benoemd, die 17 Maart 1823 haar rapport uitbracht.-In dit dossier bevinden zich twee officiële duplicaat-brieven van Minister Elout aan den Gouverneur-Generaal.
- 81** Brieven betreffende de zending van een specialen commissaris naar Java. (Oude inv., no. 29 sub 5.)
1825 2 stuks
Hierbij een officiële duplicaat-brief van den Minister Elout aan den Gouverneur-Generaal.
- 82** Blik op het bestuur onder den Gouverneur-Generaal Van den Bosch, voor zoover dit het stelsel van cultures op Java betreft, door hem daar ingevoerd. (Oude inv., no. 41.)
1834 1 band en 1 omslag
De inhoud van band en omslag zijn dezelfde, alleen is aan den omslag eene nota over de financiële resultaten van het stelsel van cultures toegevoegd.
- 83-100** Statistieke opgaven betreffende de residentieën op Java. (Oude inv., nos. 24a sub 1-18.)
1816-1824 17 dossiers en 1 band
- 83** Bantam. 1821-1823, 1 dossier
- 84** Batavia. 1824, 1 dossier
- 85** Buitenzorg. 1822-1823, 1 dossier
- 86** Preanger regentschappen. 1816-1823, 1 dossier
- 87** Krawang. 1819-1824, 1 dossier
- 88** Cheribon. 1817-1824, 1 dossier
- 89** Tegal. 1823-1824, 1 dossier
- 90** Pekalongan. 1822-1823, 1 dossier
- 91** Samarang. 1823, 1 dossier
- 92** Kadoe. 1816-1824, 1 dossier
- 93** Japara en Joana. 1823-1824, 1 dossier
- 94** Rembang. 1816-1823, 1 dossier
- 95** Grisse. 1820, 1 band
- 96** Soerabaja. 1817-1824, 1 dossier
- 97** Pasaroean. 1816-1824, 1 dossier
- 98** Besoeki. 1816-1823, 1 dossier
- 99** Banjoewangi. 1816, 1 dossier
- 100** Madoera en Sumanap. 1816-1823, 1 dossier

II. BATAVIA.

- 101** Aanteekeningen betreffende de genomen proef met het stelsel van territorialen eigendom in de Bataviasche ommelanden. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1802 1 stuk

- 102** Stukken betreffende de Javasche bank te Batavia. (Oude inv., no. 29a sub 46.)
1823-1835 1 omslag
- 103** Stukken betreffende de vereeniging der Hervormde en Luthersche kerken te Batavia. (Oude inv., no. 29 sub 1.)
1824 1 stuk
- 104** Stukken betreffende de voorgestelde oprichting van eene bank van leening te Batavia. (Oude inv., no. 29 sub 2.)
1824 1 stuk
- 105** Stukken betreffende den waterstaat te Batavia. (Oude inv., no. 27.)
1825 1 dossier
- 106** Lijsten van in- en uitvoer te Batavia. (Gedrukt.) (In ouden inventaris niet beschreven.)
1826 1 omslag

III. ANDERE GEDEELTEN VAN JAVA EN MADOERA

- 107** Nota van bedenkingen op eventueele invoering van een stelsel van vrijen arbeid en kultuur in de Preanger regentschappen. (Oude inv., no. 29a sub 4.)
- 108-109** Stukken betreffende de Vorstenlanden. (Oude inv., no. 26.)
1817-1826 1 dossier in 2 portefeuilles
Hierin een officieele duplicaat-brief van den Minister Elout aan den Gouverneur-Generaal.
- 108** Stukken van politieken aard.
- 109** Tolpoorten; verhuring van gronden.
- 110** Lijst van de namen der ingangen en andere plaatsen in den kraton te Djokjokarta. (In ouden inventaris niet beschreven.)
(c. 1820.) 1 stuk
- 111** Naamlijst van de prinsen en prinsessen van vorstelijken bloede van het Rijk van Mataram, in 1823 nog in leven. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1823 1 stuk
- 112** Memorie betreffende de verandering der regeering en den toestand van het Bantamsche rijk. (Oude inv., no. 29a sub 20.)
1811 1 stuk
- 113** Stukken betreffende den toestand te Bantam en de onderhandelingen met Pangerang Achmet. (Oude inv., no. 29a sub 21.)
1812 1 lias
- 114** Rapport over het district Pachitan op Java. (Oude inv., no. 29a sub 18.)
(c. 1815.) 1 stuk
- 115** Stukken betreffende de indeeling van de Djabanrankasche landen bij de residentien Samarang, Pekalongan en Kadoe. (Oude inv., no. 25.)
1824-1825 1 dossier
Inhoud: Resolutiën, missiven en andere stukken.

- 116** Stukken betreffende den terugkoop der landgoederen Soekaboemi, Oedjong Brom en Tjipoetri voor rekening van het Gouvernement. (Oude inv., no. 25.)
1821-1823 1 dossier
De terugkoop van Soekaboemi en Oedjong Brom had plaats in 1821, van Tjipoetri in 1823.

IV. BUITENBEZITTINGEN.

- 117-118B** Stukken betreffende Palembang.
1811-1825 2 bundels
- 117** 1812-1825. (Oude inv., nos. 24 B f sub 12 en 29a sub 1.)
Inhoud: Rapporten van de commissarissen van Palembang, stukken betreffende den sultan (geheim), voorstellen rakende het bestuur, statistieken, resolutiën, stukken betreffende de correspondentie van Raffles met Palembang en andere stukken.
- 118A** 1811-1823. (Oude inv., no. B f sub 1-11.)
Inhoud: Particuliere brieven, waaronder verscheidene origineele, ook over Banka, verhaal van de ontruiming van Palembang en andere stukken.
- 118B** Bevelschrift (piagem) van de sultan van Palembang, Sinuhun Suhunan, aan Purbo-Anom, hoofd van de Marga Penjalang wonende in de desa Tanjung Kurung, ter bekendmaking aan de lokale bestuurders van rechtsregels en voorschriften, geschreven op een zilveren plaat in met Maleis doorspekt Javaans, met een vertaling in Maleis en een samenvatting van de inhoud in het Nederlands. ca. 1649, 1 zilveren plaat met 2 pagina's
Door de commissaris van Palembang, J.J. van Sevenhoven, op 30 september 1823 aangeboden aan het Koninklijk Bataviaasch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen.
De zilveren plaat is rechthoekig, 31 cm lang en 17 breed, bestaat uit 2 aan elkaar gesoldeerde plaatjes. Aan de ene zijde zijn 14 regels tekst vrij ondiep ingekrast, aan de achterzijde acht regels. De oudste Maleise vertaling is geplakt op de ommezijde.
De Maleise vertaling werd gemaakt door Pangeran Bupati Penembahan. Kolonel C.A. de Brauw, militair commandant en waarnemend resident van Palembang, gaf in 1852 opdracht om alle wetten en gebruiken te verzamelen van de gebieden ressorterend onder Palembang. Volgens De Brauw was de piagem aan hem gegeven door de pangeran van Tanjung Kurung. In 1855 werd de tekst van het stuk - in een nieuwe vertaling uit het Javaans door C.F. de Winter - met begeleidend commentaar gepubliceerd in het Tijdschrift voor Indische Taal- Land- en Volkenkunde. Hieruit blijkt dat het bevelschrift werd uitgegeven door Ratu Sinuhun, de vrouw van de sultan, van wie bekend is dat zij destijds (1639-1650) de meeste wetten van Palembang heeft uitgevaardigd (1639-1650).
Samenvatting van de tekst:
Dit bevelschrift is door mij, Sinuhun Suhunan, vorst[in] van Palembang verleend aan pangeran Purbo Buwono, wonende in het dorp Tandjung Kurung in de grensstreek Pasemah, met de bedoeling de bevelen van de vorst bekend te maken aan alle dorpen in deze streek ter verzekering van rust en welvaart.
- De hoofden moeten er op toezien dat de inwoners elkaar niet verwonden of doden.
 - Wanneer de mensen van Palembang of anderen handelen met die van Pasemah, waarbij schuldvorderingen ontstaan, en een van hun niet wil betalen als de daartoe afgesproken termijn is verstreken, moet het hoofd de schuldenaar tot betaling dwingen. Wanneer dat niet lukt zal de zaak beslist worden in Palembang.
 - De hoofden moeten in kennis worden gesteld van het sluiten van handelsovereenkomsten om te kunnen ingrijpen als er daarna onenigheid of vechtpartijen ontstaan.
 - Ingeval van diefstal zorgen de hoofden dat gestolen goed wordt teruggegeven of als dat niet lukt dat de bestolene de opbrengst krijgt van de openbare verkoop van de goederen van de dief.
 - De bevolking van Pasemah moet de grenzen bewaken. Vluchtelingen

moeten door de hoofden worden opgepakt en naar Palembang gestuurd, net als gevluchte slaven.

- Wanneer onderdanen van de vorst uit het binnenland van Palembang willen vluchten moeten de hoofden ze oppakken en naar Palembang terugbrengen.
- Als deze onderdanen bewoners van de grensstreek verwonden of doden of als de Pasemahers elkaar dat onderling aandoen, beslissen de hoofden conform de wet.
- Geen van de onderdanen van de vorst mag verkocht worden als slaaf, maar als iemand slaaf blijkt te zijn is verkoop toegestaan.
- Als adellijke lieden naar deze streek komen of mensen van Palembang voor onrust zorgen, moeten deze worden uitgewezen naar Palembang.
- Als gezanten van de vorst de streek bezoeken, moeten de hoofden met eerbewijzen naar hen toekomen.
- Als het rijk in gevaar is, moeten de hoofden met zoveel mogelijk volgelingen naar Palembang komen.
- Vijanden van de vorst zijn tevens vijanden van de bevolking, die nooit een andere heer zal erkennen als de vorst van Palembang.

Zie:

- Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, deel 10, jrg. 1825, p. XXXV.
- Tijdschrift voor Indische Taal-, land en Volkenkunde van het Bataviaasch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, IV, jrg. 1855, p. 186-196, 516-519.
- L.W.C. van den Berg, "Rechtsbronnen van Zuid-Sumatra", in: Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië, deel 43, 1894.
- Yusdani, "Kitab Simbur Cahaya Studi Pergumulan Dialogis Agama dan Adat Lokal", in: Jurnal Fenomena, vol. 3, nr. 2 (2005).

- 119** Stukken betreffende de westkust van Sumatra (Padang). (Oude inv., no. 21.)
1823-1831 1 dossier
Inhoud: Resoluties, missiven, tractaat van de Engelsche Oostindische Compagnie, aangegaan met den vorst van Acheen, rapporten, o. a. een omtrent de eilanden op de westkust van Sumatra, beschouwing over den handel, journaal van M. Francis over eene reis van Padang naar Pagaroejong en andere stukken.
- 120** Beschrijving van Poeloe Nias, bij Sumatra's westkust. (In ouden inventaris niet beschreven.)
(c. 1815) 1 stuk
- 121** Stukken betreffende Banka en Billiton. (Oude inv., no. 24 Ba.)
1823 1 dossier
De bijlage bij het rapport over het eiland Billiton van J.J. van Sevenhoven, commissaris te Palembang (1823) bevindt zich in de kaartencollectie Leupe supplement, toegang 4.VELH, inv.nr. 407.
- 122** Stukken betreffende Riouw en Malakka. (Oude inv., no. 24 Be.)
1818-1825 1 dossier
Inhoud: Rapporten over Riouw en Singapore, missiven en rapport betreffende het tractaat, tusschen Nederland en Groot-Brittannië gesloten over den afstand van de Nederlandsche bezittingen op den westkust van Voor-Indië en het schiereiland Malakka tegen de Britsche bezittingen op Sumatra (hierbij een officieele triplikaat-brief van den Minister Elout aan den Gouverneur-Generaal met bijlage, verschillende particuliere brieven (origineel), copie-memories, rapporten over Malakka en andere stukken.
- 123** Stukken betreffende Borneo. (Oude inv., no. 24 B c.)
1818-1825 1 dossier

Inhoud: Memorie van den Raad van Indië De Muntinghe, rapporten over Landak, sambas, de etablissementen op de westkust van Borneo, de residentie Pontianak, Borneo propre, de binnenlanden van Borneo langs de rivier de Kapoeas, verslagen van de commissarissen van Borneo, aantekeningen door het lid der natuurkundige commissie G. Muller met oorspronkelijke schetsjes en teekeningen, en andere stukken.

- 124** Contracten, gesloten door het Nederlandschindische Gouvernement met verschillende vorsten van Borneo's W. en Z.O. kust. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1819-1823 1 band
- 125** Brief van Raffles aan den sultan van Banjermassing, inhoudende een kort overzicht van den toestand van Europa. (Uit het Maleisch vertaald.) (Oude inv., no. 29a sub 19.)
1814 1 stuk
- 126** Stukken betreffende Celebes. (Oude inv., no 24 B a.)
1816-1824 1 dossier
Inhoud: Memorie omtrent de overname van het etablissement Makassar en onderhoorigheden van het Engelsche Gouvernement, rapporten der commissarissen van Makassar, journaal van eene commissiereis naar Makassar door M. Francis, missiven betreffende de expeditie tegen Tanetti en Soepa, waaronder verschillende minuutbrieven van den Gouverneur-Generaal.
- 127** Stukken betreffende Makassar. (Oude inv., no. 16.)
1824 1 dossier
Inhoud: Rapporten omtrent de in- en uitgaande rechten, justitie en politie, resolutiën, besluiten en missiven.
- 128-130** Stukken betreffende de Molukken. (Oude inv., no. 17.)
1816-1825 1 dossier in 3 portefeuilles
- 128** 1816-1819.
Inhoud: Rapporten, memories, dagregister en verhaal van de Hongytochten.
- 129** 1820-1824.
Inhoud: Rapporten, stukken betreffende de goudmijnen van Gorontalo.
- 130** 1824-1825.
Inhoud: Missiven, stukken betreffende de rechtspleging en de onderhandelingen met Radja Djilolo.
- 131** Stukken betreffende Bali en Timor. (Oude inv., no. 24 B b.)
1821-1825 1 dossier
Zie ook no. 77.

D. BETREKKINGEN MET CHINA, JAPAN EN PERZIË.

- 132** Geschiedenis en beschrijving van Perzië. (Oude inv., no. 29 a sub 39.)
1756 1 band
- 133** Stukken betreffende Japan. (Oude inv., nos. 29 a sub 38 en 42.)
1814-1827 1 bundel
Inhoud: Geschiedkundig overzicht van den handel der Europeanen in Japan, memorie van het oud-opperhoofd van Japan Doeff aan het Britsche Gouvernement, inhoudende eene reclame wegens hetgeen A. Cassa te Batavia hem verschuldigd was door zijne zending naar Japan, stukken betreffende een onderzoek naar de flora, alsmede de taal en land- en volkenkunde van Japan en andere stukken.
- 134** Stukken betreffende het Nederlandsche consulaat te Kanton in China. (Oude inv., no. 2.)
1824 1 dossier
Inhoud: Resolutiën en provisioneel reglement voor dit consulaat.

E. VARIA.

- 135** Lijst der Mohammedaansche feestdagen. (In ouden inventaris niet beschreven.)
1820 1 stuk
- 136** Beschrijving der Hindoesche antiquiteiten uit de collectie Vollenhove. (Oude inv.,
no. 29 a sub. 40.)
(c. 1820) 1 omslag
- 137** Oude inventaris, opgemaakt aan het Departement van Koloniën.